

GENERATİF ÜRETİM-1

Bitkiler alemi yaklaşık 500 bin civarında türe sahiptir. Bunlar 7 bölümde toplanır.

1. Bakteriler
2. Mavi yeşil su yosunları
3. Algler, Esmer ve kızıl su yosunları, flagellate ve diatomeae'ler
4. Mantarlar
5. Kara yosunları
6. Eğretiler
7. Tohumlu bitkiler

Bunlardan ilk dört tanesi, kök, gövde, yaprak gibi bölümlere ayrılmaz. Diğer 3 tanesi ise (yani: Kara yosunları, Eğretiler, Tohumlu bitkiler) Gövdeli Bitkiler diye adlandırılır. Gövdeli Bitkilerin bir bölümü tohumlu bir bölümü tohumsuzdur.

Gövdeli Bitkiler:

1. Bölüm : Cryptophyta (Tohumsuz bitkiler)

Bu 500 bin türün yaklaşık 1/3'i tohumsuz bitkilerdir

2. Bölüm : Spermatophyta (Tohumlu bitkiler)

Geri kalanı yani yaklaşık 2/3'ü tohumlu (600'ü açık tohumlular; 200 bini çift çenekli ve 50 bini de tek çenekli olmak üzere kapalı tohumlular) bitkilerdir.

Spermatophyta (Tohumlu bitkiler)

Bitkiler Alemi'nin en büyük bölümüdür. Spermatophyta'dan başka Phanerogamae, Embryophyta, Siphonogama adları da tohumlu bitkiler için kullanılır.

- Tohumlu bitkilerde gerçek kök, gövde, yaprak farklılaşması vardır.
- Genelde karasal ortamlarda yaşarlar.
- Üremeleri polenlerle olur.
- Eşeyli ya da eşeysiz olarak ürerler.
- Tohumlu bitkilerde sporofit evre egemendir ve gametofit evre birkaç hücreye indirgenmiştir.
- Tohum oluştururlar.

Tohum oluşumu şöyle gerçekleşir: Polen taneleri ovül (Gymnospermlerde) ya da stigma (Angiospermlerde) üzerinde rüzgar, böcek, su vb taşıyıcılarla taşınırlar. Taşındıkları yerde oluşan polen tüpleri arkegonyum (Gymnosperm) ya da stilus (Angiosperm) boyunca yumurtaya doğru ilerlerler. Her polen tüpünün ucunda oluşan iki sperm hücresinden biri yumurtayı döller, diğeri ya bozular (Gymnospermlerde) ya da embriyo kesesi içindeki iki çekirdekle birleşir (Angiospermlerde) ve döllenme tamamlanır. Döllenmiş yumurta arkegonyum ya da embriyo içinde büyür. Döllenmeden sonra tohum taslağı tohuma dönüşür. Böylece dinlenme halindeyken tohum taslağı (testa) ve endospermden oluşan üreme ve yayılma organı tohum oluşur.

Generatif (Eşeyli) üretim, cinsel yönden farklı iki ayrı hücrenin kaynaşması sonucu döllenmiş tohumdan yeni bir bireyin oluşması ve gelişmesidir.

Özellikle ıslah çalışmalarında çok önemli bir yöntemdir.

Generatif Üretim Yöntemleri:

1. Tohumla Üretim
2. Sporla Üretim

Avantajları

- Generatif üretim, çok fazla sayıda bitki yetiřtirmek için uygun bir yöntemdir.
- Ucuzdur.
- Kolaydır.
- Bu yöntemde, ana bitkide bulunan herhangi bir hastalığın yeni elde edilen bitkiye taşınma olasılığı çok düşüktür. Bu nedenle yeni bitkiler sağlıklı olur.

Dezavantajları

- generatif üretimde tohumdan, tam gelişmiş bir bitki elde edinceye kadar geçen süre oldukça uzundur.
- Bu yöntemde, ana bitkide bulunan herhangi bir hastalığın yeni elde edilen bitkiye taşınma olasılığı çok düşüktür. Bu nedenle yeni bitkiler sağlıklı olur.
- Generatif üretimde tohumlar açılım gösterdiğinden, elde edilen yeni bitkiler anaç bitkinin özelliğini taşımayabilir.

KAYNAKLAR

1. Ađaođlu, S. vd. 2001. Genel Bahçe Bitkileri. Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Eđitim, Araştırma ve Geliřtirme Vakfı Yayınları No: 5, Ankara.
2. Altan, S. 1989. Süs Bitkileri retim Tekniđi. ukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Ders Kitabı No: 104, Adana.
3. elik, H. 2010. Süs Bitkileri ve Peyzaj, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ders Kitabı, No:54, Samsun.
4. Genç, M. 2012. Süs Bitkisi Yetiřtiriciliđi. Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi, Yayın No: 55, Isparta.
5. Kařka, N. ve Yılmaz, M. 1987. Bahçe Bitkileri Yetiřtirme Tekniđi. ukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Ders Kitabı No: 52, Adana.
- 6.<http://gardenbotanik.blogspot.com/2014/12/uretim-teknigi-ikiye-ayrılır.html>
- 7.<http://www.greenlinepeyzaj.com/bilgi-bankasi-detay.asp?SayfaId=21>
- 8.http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/retim%20ve%20ođaltım%20Teknikleri.pdf
- 9.http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Tarımsal%20Yapılar.pdf
10. <http://www.agaclar.net/?id=showthread&t=13949>